

[Engell]

er medlemmer af EF og har taget udfordringen fra det indre marked op. Men for de andre nordiske lande er situationen anderledes; ingen af dem er medlemmer af EF, men alle er stærkt afhængige af det europæiske marked, og i flere af dem pågår der en intensiv debat om mulighederne for at søge medlemskab.

Fra dansk side må vi naturligvis beklage, at de øvrige nordiske lande ikke har fulgt os ind i EF – ikke mindst politisk ville det være en fordel, såfremt Norden kom til at veje tungere i EF's indre balance, men den afgørelse kan de nordiske lande kun træffe alene. Til gengæld kan vi på mange måder fungere som et bindeled mellem EF og Norden, f.eks. ved at informere om, hvad der sker inden for EF-samarbejdet, hvorledes vi bedømmer udviklingen, og hvordan vi fra dansk side vil præge den. Men vi kan naturligvis ikke give de andre nordiske lande indflydelse på den europæiske beslutningsproces. Enten er man medlem eller ej, anderledes kan det ikke være, for kendsgerningen er, at vi som medlem af EF må optræde som en troværdig partner i forhold til de øvrige medlemslande. Vi kan ikke sidde på begge sider af bordet på samme tid. Med andre ord, det nordiske samarbejde, bl.a. Nordisk Råd, kan næppe bruges som forhandlingsorgan over for EF. Det vil også efter vor opfattelse være spild af ressourcer, hvis man tror, det kan nytte at bygge Nordisk Råd og dets institutioner op som en helt parallel organisation til EF. I den sammenhæng er det tilfredsstillende, at de nordiske landes regeringer klart har fastslået, at målsætningen må være både at styrke de nære indbyrdes forbindelser og tage mest mulig del i den europæiske integrationsproces under hensyn til landenes individuelle muligheder og forpligtelser.

Hvis vi ser på de økonomiske samarbejdsområder, er der mange vigtige opgaver at tage op, bl.a. afviklingen af tekniske handelshindringer, fri etablering, anerkendelse af eksamensbeviser, udveksling af tjenesteydelser, fortsat kapitalliberalisering, åbning af markederne for offentlige indkøb, afvikling af handelsforvidende subsidier og liberalisering på transportområdet. Selv om man i forbindelse med fjernelsen af handelshindringer er nået ganske langt, især i de seneste år, er der stadig et stykke vej endnu, før man i reel forstand kan tale om Norden som hjemmemarked. På grund af stribevis af tekniske handelshindringer er det

på mange områder utrolig svært at udbygge det handelsmæssige samarbejde, og her må vi som medlem af EF gøre det ganske klart for de andre nordiske lande, at uden tilstrækkelig vilje fra deres side til at åbne deres markeder og nedbryde restriktioner og handelshindringer skal de ikke forvente at kunne høste de fordele, EF's indre marked vil give.

Med andre ord vil en tilnærmelse mellem de andre nordiske lande som medlemmer af EF-TA og Danmark som medlem af EF forudsætte gensidighed og lighed, men over for de øvrige nordiske lande er Danmark sig selvfølgelig sin særlige rolle bevidst. Danmark er i øvrigt det land i EF, der har den mindste del af sin udenrigshandel inden for fællesskabet – ca. halvdelen – samtidig med, at omkring en fjerdedel af handelen foregår med Norden. Vi ønsker derfor naturligvis at gøre, hvad der er muligt for at knytte de øvrige nordiske lande til udviklingen i EF.

Jeg er også glad for, at ministeren i sit oplæg omtalte den rapport, vi for nylig har modtaget fra de nordiske rationaliseringsmyndigheder med konkrete forslag om effektivisering på linje med de krav, vi stiller herhjemme til vor egen administration.

Lad mig for en ordens skyld sige til hr. Anker Jørgensen, at der er jo ikke tale om med de forslag, der lægges op her, at man ønsker at afmontere Norden, men at vi i de økonomiske krav, vi stiller til det nordiske samarbejde, selvfølgelig må være på linje med de bestræbelser, der foregår i de enkelte lande.

Der kan efter vores opfattelse være god grund til at modernisere og effektivisere det nordiske samarbejde, for det er en kendsgerning, at bureaukratiet er utrolig stort, og at Nordisk Råd efter snart 40 års målrettet arbejde indimellem har svært ved at finde nye, relevante samarbejdsområder. I stedet er der tendens til at hale mere eller mindre velegnede projekter frem og søge samarbejde på områder, som i virkeligheden burde kunne klares uden for Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd, via helt andre kanaler, hvis der var tale om at dække egentlige, reelle behov. Med rapporten fra de fire nordiske landes rationaliseringsorganer foreligger der et oplæg, som der er al mulig grund til at nærlæse. Man bør også opfordre til, at det arbejde, der nu er iværksat af Ministerrådet, følges op i parlamentarikerforsamlingen, altså i Nordisk Råd.